

Planten- en paddenstoelenverslagje van de soortendag op 22/08/15 Spaans Fort en Noord – Zuidverbinding te Verrebroek

De tocht begon met een globaal overzicht van de heraanleg van de vroegere gebetonneerde watergang, naar de huidige natuurlijke waterloop met aan één zijde zacht glooiende oevers. Bij deze heraanleg werd meer dan 300.000 m³ zand uitgegraven en afgevoerd. Opvallend was de bijna zuivere, witte zandgrond, die van onder de dunne kleilaag aan de oppervlakte kwam.

In de wegberm keken we naar de kenmerken van de vertakte leeuwentand. Dit was spontaan de aanleiding om een rondje moeilijke gele composieten in te lassen. Die werd nadien nog aangevuld met klein streepzaad, kleine leeuwentand, paardenbloem, bezemkruiskruid,

In de helling van de weg naar het natuurgebied was de voedselrijke toplaag nog aanwezig. Dit gaf een massale groei van enkele eerder banale planten: melganzenvoet, zwarte nachtschade, varkensgras, spies- en uitstaande melde, knopige duizendknoop, perzikkruid, echte en reukeloze kamille, hanenpoot, Canadese en hoge fijnstraal,... maar ook enkele mooiere soorten als ijzerhard en kleine leeuwenbek.

Op enige afstand van de oever zagen we veel populierentwijgen staan. Het was wortelopslag van de oude populieren die daar bij de werken gekapt waren.

Op afgegraven gronden is het klassiek dat er op korte tijd veel boomzaden ontkiemen op de iets vochtigere delen. Zelfs bij deze één jaar oude zaailingen konden we de soort bepalen: kat-, bos- en schietwilg, met ook de bastaard tussen grauwe en geoorde wilg: *Salix x multinervis*. Ratelpopulier, (grauwe) abeel en ruwe berk werden eveneens herkend. Op te volgen zijn de gekweekte populieren die tegenwoordig meer en meer uitzaaïen en concurrentiekrachtige zaailingen voortbrengen. We zagen er twee soorten of variëteiten van: *Populus x Canadensis*groep en *Populus x trichocarpa* of de zwarte balsempopulier, die ons hier en in de andere natuurgebieden veel zorgen baart omwille van zijn agressief groeivermogen.

Op een afstand van het water deden we de oefening om de planten op globaal uitzicht en op de kleur van hun bladeren te herkennen: grote egelskop (donkergroen), grote lisdodde (blauwgroen), kleine lisdodde (smalle groene bladeren), zeegroene rus (dof zeegroene, gegroefde bladeren), pitrus (blinkend geelgroene bladeren).

Op de drogere zandige bodem zagen we bleekgele droogbloem, smalle rolklaver en meerdere bastaardzandloopkevers.

Op enkele plaatsen werden in de zandbodem oranje-rode zwammetjes gevonden, waarvan een staaltje werd meegenomen voor determinatie. Het was het Roodbruin trechtertje, *Omphalina pyxidata*. Dit is een niet algemene soort voor Vlaanderen, vooral saprofiet tussen mossen op schrale zandgronden in kustduinen. Mooi soortje!

De oeverzone werd eveneens gesierd met heel wat fraais of zeldzaams: slijkgroen, bruin cypergras, goudzuring, rode waterereprijs, maar ook enkele nieuwkomers: goudknopje (uit Zuid Afrika) en watercrassula (uit Australië)

Het tweede deel van de tocht liep langs de westoever van de noordelijke plas van Spaans Fort. De plas is een vijftal jaar oud en is bedoeld om er op termijn een 8-tal hectare rietbiotoop te laten ontwikkelen. Het was er meermaals verheugd opkijken naar bijzondere, of enkel lokaal voorkomende planten: echt en fraai duizendguldenkruid, zomerbitterling, waterpunge, zeegroene zegge, platte rus, kruipwilg (*ssp argentea = dunensis*).

De sterk woekerende exoot *watercrassula*, die op Drijdijk met een aantal hectaren voorkomt en daar vanop afstand kan herkend worden als bleekgroene oevertapijten, kwam ook voor aan Spaans Fort. Omdat elk plantendeeltje van amper 1 cm in een mum van tijd uitgroeit tot een nieuwe plant, is deze exoot niet uit te roeien en zullen we hem moeten gedogen. Anders is het met de dwerglisdodde, die vrijwel zeker vanuit vijver(centra) in dit gebied geraakt is, die we in de komende tijd wel zullen kunnen uitroeien.

De op Drijdijk voorkomende en superbedreigende exoot kleine waterteunisbloem hebben we niet gezien, maar ik wil wel aan iedereen de waarschuwing meegeven: als je hem ergens tegenkomt is het van groot belang om hem grondig en meerdere jaren volgehouden te bestrijden.

Op de andere tochten werd onder andere nog de driebloemnachtschade gevonden.

Nog enkele paddenstoelengegevens van die dag:

Op de parking: Bundelfranjehoed (*Psathyrella multipedata*), Platte tonderzwam (*Ganoderma lipsiense*)

Op de dijk tussen de populieren, in een oude vermolmde stronk: Bleke franjehoed (*Psathyrella candolleana*)

Op braam: Eéncellige braamroest (*Kuehneloa uredinis*)

Op afgevallen esdoornbladeren: Inktvlekkenzwam (*Rhytisma acerinum*)

Op afgevallen takjes (wilg?): Rondsporig oorzwammetje (*Crepidotus cesatii*)

Verslagje René Maes, paddenstoelengegevens van de myco-groep